

Nr 72.

Av herr Nordström i Kramfors m. fl., *angående bestridande av kostnaderna för av myndighet förordnade ordningsvakter.*

Sedan riksdagen 1932 beslutade att paragraf 13 i ordningsstadgan för rikets städer skall äga tillämpning för hela vårt land, äro alla anordnare av offentliga nöjeställningar förpliktade att hos ortens polischef lösa resolution för tillställningens hållande. Vid offentliga danstillställningar äger polisen dessutom godtyckligt föreskriva, att ett större eller mindre antal ordningsmän på anordnarnas bekostnad skall närvara.

Dessa förordningar ha i vårt land erhållit mycket olika tillämpning i skilda orter. Sålunda ha vissa landsfiskaler begagnat dessa bestämmelser för införande av ransonering av den offentliga dansen, vilket många gånger lagt hinder i vägen för ungdomsföreningar av skilda slag, som sökt att på samma gång som de anordnat en festlighet för ungdomen stärka sin ekonomi. Men genom det godtyckliga förordnandet om ordningsvakter, som betinga sig mellan 10 och 20 kronor per person och kväll, har ett allvarligt ekonomiskt avbräck åsamkats nöjesanordnarna. Att dessa nöjesanordnare utgöras av ideella organisationer av olika slag, politiska, ungdoms-, nykterhets- och idrottsföreningar, Folkets hus och andra föreningar som strävat att hålla samlingslokaler etc., hindra inte rigorösa förordningar från polismyndigheternas sida. Även om dessa förordningar också drabba städernas och de större orternas föreningsliv tämligen hårt, är det uppenbart, att de alldeles speciellt lägga hinder i vägen för landsbygdens och de mindre orternas föreningsliv. De mindre platserna kunna ju inte samla hur stort deltagande som helst vid sina tillställningar, dels beroende på lokalernas litenhet, dels beroende på den glesa bebyggelse, som förefinnes omkring lokalen i fråga. Därest polismyndigheten då dekreterar, att nöjesanordnarna först skola lösa tillstånd och utöver kostnaderna för lokal, musik och eventuellt andra programpunkter dessutom betala två, tre eller fyra ordningsvakter, vilka kunna betinga sig från 20 kronor upp till 50 kronor, så är det uppenbart, att det många gånger är ogörligt för organisationer att anordna offentliga nöjeställningar varvid dans förekommer.

Därest den tillståndsgivande polismyndigheten dessutom behagar ge uttryck för sina personliga sympatier eller antipatier för den tillståndssökande organisationen, kan det även inträffa, att polismyndighetens bestämmelserätt på ifrågakvarande område begagnas för favorisering eller trakassering av

vissa organisationer. Polismyndigheten kan förordna om att bara en enda ordningsvakt skall närvara, men den kan även bestämma, att det skall vara både tre och fyra eller flera. Tyvärr finns det allt för många exempel på att vissa polismyndigheter begagnat dessa bestämmelser till trakassering av för dem misshagliga föreningar.

Det torde vara ostridigt, att denna polismyndigheten tillerkända rätt av många polismyndigheter på landsorten begagnats till mycket långt gående ransonering av tillståndsgivningen. Den redan förut missgynnade landsbygdsungdomen har på detta sätt ytterligare ställts i en undantagsställning.

Därest riksdagen alltjämt anser att tillstånd för anordnandet av offentliga nöjeställningar är behövt och likaså att behov föreligger om förordnandet av ordningsvakter vid offentlig dans, så borde det vara samhällets skyldighet att bekosta de av dem förordnade ordningsvakterna. Detta skulle, utöver det att nöjesanordningarna inte betungades med extra pålagor, säkerligen också innebära, att den tillståndsgivande myndigheten avstod från att förordna flera vakter än vad som vore nödigt för ordningens upprätthållande och även att samma myndighet bara förordnade ordningsvakter till sådana tillställningar, där uppenbar fara för ordningens störande förelåg. Oerhört många av de ideella organisationerna skulle säkerligen själva på betryggande sätt kunna svara för ordningen vid sina nöjeställningar.

I förväntan på en allmän revision av ordningsstadgan anse undertecknade, att det är en aktuell uppgift att snarast vidtaga sådana förändringar vid tillämpningen av densamma i påtalade stycken, att de nämnda missförhållandena undanröjas.

Därför föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utfärdandet av sådana bestämmelser beträffande tillämpningen av ordningsstadgan för rikets städer, att kostnaderna för av myndighet förordnade ordningsvakter skola bestridas av allmänna medel.

Stockholm i januari 1946.

Axel Nordström.

O. F. Persson.

Erik Jansson.

Gösta Kempe.

Harald Johanson.

Gunnar Dahlgren.